

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 20. februara 2024. godine
Br. Ref.: RK 2338/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI170/22

Podnositelj

Sabit Asllani

**Ocena ustavnost presude [Pml.br.301/2022] Vrhovnog suda Kosova
od 06. septembra 2022.godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnositelj zahteva

- Zahtev je podneo Sabit Asllani iz sela Smira, Opština Vitina (u daljem tekstu: podnositelj zahteva).

Osporena odluka

2. Podnositac zahteva osporava ustavnost presude [Pml.br.301/2022] Vrhovnog suda Kosova od 06.septembra 2022. godine, u vezi sa presudom [PAKR.nr.132/2022] Apelacionog suda - Odeljenja za teška krivična dela od 15.aprila. 2022.godine, u vezi sa presudom [2020:188929] Osnovnog suda u Uroševcu – Odeljenje za teška krivična dela od 10.februara 2022.godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenih presuda redovnih sudova, kojoma se navodno, podnosiocu zahteva povređuju prava i slobode garantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 36. [Pravo na privatnost], i članom 54. [Sudska zaštita prava], Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6.1 (Pravo na pravično suđenje), članom 8 (Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) i članom 13. (Pravo na delotvorni pravni lek) EKLJP-a Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 5 člana [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25 (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).
5. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023, objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe navedenog Poslovnika, kojim je ukinut Poslovnik o Radu Ustavnog suda br. 01/2018. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78 (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno će se i dalje primenjivati pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018 u slučajevima koji su u Sud registrovani pre ukidanja istog, samo ako i u meri u kojoj su povoljniji za stranke.

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 7. novembra 2022. godine, podnositac zahteva je putem pošte podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud), koji je Sud registrovao 9.novembra 2022.godine.
7. Dana 14. novembra 2022. godine, predsednica Suda je odlukom [br. GJR.KI170/22] imenovala sudiju Bajrama Ljatifića za sudiju izvestioca, dok je odlukom [br. KSH.KI170/22], imenovala Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Selvete Gérxhalij-Krasniqi ,predsedavajuća, Radomira Labana, i Remzije Istrefi Peci za članove.
8. Dana 16. novembra 2022. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji, i istog dana je jednu kopiju zahteva poslao Vrhovnom судu.
9. Dana 16. decembra 2022. godine, sudija Enver Peci je položio zakletvu pred Predsednicom Republike Kosovo, kojom prilikom je i počeo njegov mandat u Sudu.

10. Dana 30.januara 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudske izvestioca i jednoglasno iznalo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Na osnovu spisa predmeta Sud nalazi da je dana 28.maja.2021.godine Osnovno tužilaštvo u Uroševcu - Odeljenje za teška krivična dela (u daljem tekstu: Tužilaštvo) podiglo optužnicu [PP.I.br.153/20] protiv podnosioca zahteva i lica A. E., zbog osnovane sumnje da su počinili krivično delo „*Neovlašćeno kupovanje, posedovanja, distribucije i prodaju narkotika, psihotropnih i sličnih supstanci iz člana 267 stav 1 u vezi sa članom 31 Krivičnog zakona Republike Kosovo* (u daljem tekstu :KZK)“.
12. Dana 10.februara 2022.godine, Osnovni sud u Uroševcu - Odeljenje za teška krivična dela (u daljem tekstu: Osnovni sud) je doneo presudu [2020:188929] kojom je podnosioca zahteva proglašio krivim za izvršenje krivičnog dela za koje je optužen, osudivši ga na kaznu zatvora u trajanju od 6 godina i, novčanu kaznu u iznos od 10 hiljada eura, kao i trajno oduzimanje;
- 11 pakovanja opojnih supstanci tipa herion ukupne mase 5432,88 grama [...]*
 - automobila marke Volkswagen Golf, sive boje sa francuskom registracijom [...]*
13. U obrazloženju presude [2020:188929] Osnovni sud je *inter alia* naveo:

„Sud je ocenio sve dokaze, navode tužioca, advokata, odbrane optuženih i zaključio da je postignuto da je činjenično stanje navedeno u izreci presude u potpunosti i van svake sumnje dokazano.“

„Sudsko veće je prvo bitno zaključilo da je dokazano da je okrivljeni A.E., dana 08.10.2020.godine, u kiosku koji se nalazi u dvorištu okrivljenog S.A. sakrio torbu sa opojnim supstancama tipa heroin, težine navedene kao u izreci presude. Takođe, dokazano je da se pre nego što je stavio torbu u kiosk sreo sa okrivljenim S.A. [...]“

„Odbrane optuženih bile su u mnogome kontradiktorne, ali zapravo nisu osporene glavne okolnosti na koje je sud bio orijentisan da pronađe i argumentuje istinitost umešanosti okrivljenog S.A. u izvršenju ovog krivičnog dela zajedno sa okrivljenim A.E.“

„[...] pretresno veće je ubedljivo utvrdilo da je okrivljeni S.A., osim da je imao saznanja o opojnoj materiji, zajedno sa okrivljenim A.E., kesu sa opojnom drogom stavili u njegov automobil marke Golf francuskih registarskih oznaka, kojim je upravljao okrivljeni S., čiji je vlasnik, otisli u dvorište porodice A. a torbu sa opojnom drogom su sakrili u kiosku koji je bio u dvorištu, a to je u vezi sa mnogim radnjama koje su otkrivene u postupku i tokom sudskega pregleda. Kako drugačije shvatiti odbranu okrivljenog S.A., kada tokom svoje odbrane priznaje da je okrivljeni A.E tražio od njega da nađe mesto ili prijatelja da mu nekoliko dana čuva kesu [...].“

„Nakon ocene predloga Tuzilastva o stanju dokumenata i dokaza, sud je utvrdio da je količina narkotika pomenuta u izreci presude na osnovu člana 267 stav 5 KZRK, trajno oduzeta. Takođe, trajno se oduzima putnički automobil marke Golf 6, sive boje, francuske registracije[...].“

14. Branilac podnosioca zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu na presudu [2020:188929] Osnovnog suda, navodeći; **a)** *Da je osporenom presudom načinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 384. stav 1. tač. 10 u vezi sa članom 370 st. 6 i 7 KZK, na osnovu toga što je presuda zasnovana na neprihvatljivim dokazima, b)* *Da je došlo do prekoračenja optužnice koju je sastavilo tužilaštvo, c)* *Da je Osnovni sud presudu zasnovao na kontradiktornim dokazima, d)* *da je trajno oduzimanje i konfiskacija automobila u suprotnosti za dokazima“.*
15. Dana 15.aprila 2022.godine, Apelacioni sud je doneo presudu [PAKR.br.132/22], kojom je odbio kao neosnovanu žalbu branioca podnosioca zahteva, dok je presudu Osnovnog suda [2020:188929] od 10.februara .2022.godine, potvrdio u celosti.
16. U obrazloženju presude [PAKR.br.132/22], u odnosu na glavne žalbene navode Apelacioni sud je inter alia naveo;
- a)** *Apelacioni sud nalazi da su navedeni žalbeni zahtevi neosnovani, jer se u žalbi navodi da pobijana presuda sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 384. st. 1. tač. 12. odnosi se na odredbe člana 370. st. 6. i 7. KZ, jer je izreka presude jasna, razumljiva i konkretna, kao i da je ista u potpunosti u skladu sa obrazloženjem, a takođe i sa sastavom presude. odredba, doneta je u skladu sa dispozitivom člana 370. stav 4. u vezi sa članom 365. KZ, gde su obuhvaćene sve činjenice i okolnosti u vezi sa kritičnim događajem, te činjenice i okolnosti iz kojih proizilaze svi objektivni i subjektivni elementi krivično delo je izvršenje, kupovina, držanje, stavljanje u promet ili neovlašćena prodaja opojnih droga, psihotropnih i sličnih supstanci u saizvršavanju iz člana 267. st. 1 vezano za član 31. KZRK,[...].”*
- b)** *Isto tako, kada je u pitanju prekoračenje optužnice, kako tvrde branioci optuženih, u pitanju je tvrdnja da je optužnica prekoračena, samo zbog činjenice da odredba takođe opisuje reči koje se odnose na namere optuženog da opojnu supstancu pošalje u Francusku, reči da je i pored toga tužilaštvo u završnoj reči izbacilo iz optužnice, jer iste, odnosno inkriminisane radnje u pitanju čine ne ulazi u domen predmetnog krivičnog dela za koje su optuženi oglašeni krivim, te da tužilaštvo pravilno vodi računa o pravnoj kvalifikaciji krivičnog dela, odnosno budući da je reč o krivičnom delu u saizvršilaštvu - neovlašćena kupovina, posedovanje, stavljanje u promet i prodaja opojnih droga, psihotropnih i analognih supstanca iz člana 267 u vezi sa članom 31 KZRK, a ne od st. 2. predmetnog člana iz optužnice je izbačena i optužnica[...].”*
- c)** *U ovoj krivično-pravnoj stvari, prvostepeni sud je ocenio dokaze u skladu sa odredbama člana 361. st. 2 dok je za kontradiktorne dokaze postupio u skladu sa odredbama člana 370. st. 7 KZK, u potpunosti izlažući koje činjenice i iz kojih razloga smatra dokazanim ili nedokazanim, ocenjujući kontradiktorne dokaze,[...].”*
- d)** *Po oceni Apelacionog suda, žalbeni navodi o konfiskaciji automobila bez dokaza ne stoje, jer je u konkretnom slučaju učinjeno krivično delo prvog stepena, na osnovu zakonske odredbe člana 267. st. 1. i 5. KZRK, od optuženog je oduzeto i vozilo kao sredstvo izvršenja krivičnog dela, jer su, upravo predmetnim vozilom, prevožene opojne materije [...].”*
17. Branilac podnosioca zahteva je podneo Vrhovnom sudu zahtev za zaštitu zakonitosti protiv presude [PAKR.br.132/22], Apelacionog suda pri tome navodeći; **a)** da se radi

o bitnoj povredi odredaba krivičnog postupka, zbog toga što je povređena odredba krivičnog postupka, objektivni identitet proizašle optužnice u njenom prekoračenju, suprotno članu 384. st. 1 tačka 1.10 KZK., **b)** Takođe, da su u presudi učinjene i bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 384. st. 1 tačka 1.10 odnosi se na član 370. stav 7. Krivičnog zakonika, jer je presuda nejasna, **c)** da je prvostepeni sud pogrešno ocenjujući sprovedene dokaze, doneo zaključke o postojanju svih elemenata krivičnog dela, **d)** da je odluka suda o oduzimanju automobila od osuđenika nezakonita.

18. Dana 6.septembra 2022.godine, Vrhovni sud je doneo presudu [Pml.br.301/2022], kojom je odbacio kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti branilaca podnosioca zahteva podnet protiv presude [2020:188929] Osnovnog suda i presude [PAKR.br.132/2022] Apelacionog suda.
19. U obrazloženju svoje presude u odnosu na žalbene navode u zahtevu, Vrhovni sud je *inter alia* zaključio:
 - a) “*Treba napomenuti da je u izreciji presude prvostepenog suda navedeno da je u nameri transporta u državu Francusku“ uprkos činjenici da je državni tužilac u završnoj reči povukao ovaj nalaz iz odredbe optužnice, međutim ovo sud nalazi da se u konkretnom slučaju ne radi o prekoračenju optužbe samo zato što se u odredbi opisuju reči koje se odnose na nameru osuđenih da opojnu supstancu pošalju u Francusku na osnovu ovog činjeničnog opisa, položaj njegovog krivičnog dela nije otežan i to nije promenilo njegovu ulogu u izvršenju krivičnog dela, jer je surha osuđenog bila da preveze opojnu supstancu, a zatim da je proda [...]”.*
 - b) “*Ovaj sud, ocenjujući tvrdnje iz tužbe, kao i na osnovu spisa predmeta, nalazi da su obe presude jasne, razumljive i saglasne sa sobom i obrazloženjem, kao i zasnovane na izvedenim i ocenjenim dokazima kao i u njima. Jasno su predstavljene koje činjenice i iz kojih razloga se uzimaju kao dokazane ili nedokazane. U obrazloženju presuda dati su odgovarajući činjenični razlozi i jasni zaključci za sve relevantne činjenice u pogledu krivice osuđenog, sa kojima je saglasan i ovaj sud*”.
 - c) “*U obrazloženju presude posebno je izvršena dovoljna analiza dokaza i za njih su dati jasni razlozi, koje je i drugostepeni sud ocenio pravilnim. Razlozi navedeni u obrazloženju presuda su pravični i zakoniti, i imaju punu podršku u dokazima sprovedenim po zahtevu za zaštitu zakonitosti.. Dakle, u obrazloženju presude su navedeni svi razlozi po kojima je sud zaključio da su radnjama osuđenog Sabita Asllani ispunjeni elementi krivičnog dela neovlašćena kupovina, posedovanje, stavljanje u promet i prodaja opojnih droga, psihotropnih i analognih supstanca iz člana 267. st. 1 u vezi sa članom 31 KZRK”.*
 - d) “*Povodom tvrdnji odbrane da je odluka suda o oduzimanju automobila od osuđenika nezakonita, prema oceni ovog suda, ove tvrdnje ne stoje. Upravo je vozilom osuđenog Sabita Asllani prevezena opojna supstanca, a potom sakrivena u dvorištu kuće brata osuđenog Sabita Asllani, pa je u konkretnom slučaju vozilo korišćeno kao sredstvo izvršenja krivičnog dela i to po pravu i oduzeta je pobijanom presudom u skladu sa zakonskim odredbama člana 267. stav 1. i prvi. 5 KZK.”*

Navodi podnosioca zahteva

20. Podnositac zahteva navodi, da su osporene presude donete uz povredu njegovih prava i slobode garantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 36. [Pravo na privatnost], i članom 54. [Sudska zaštita prava], Ustava, u vezi sa članom 6.1 (Pravo na pravično suđenje), članom 8 (Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) i članom 13. (Pravo na delotvorni pravni lek) EKLJP.
21. Podnositac zahteva navode pokušava da ih obrazloži na sledeci nacin:
22. Povodom povreda člana 24. Ustava, podnositac ističe „da je prema njemu bio neravnopravan u odnosu na drugu stranku od strane navedenih viših organa. Prema podnosiocu predstavke, Osnovni sud u Uroševcu – Odeljenje za teška krivična dela nije uzeo u obzir njegov zahtev za oduzimanje automobila marke Volsfagen Golf, sive boje francuske registracije AB-410 HD, , dok je povodom predloga za trajno oduzimanje telefona Samsung koji je koristio okrivljeni A.E. dozvoljeno jer je korišćenje mobilnog telefona okrivljenog A.E. kontaktiranje optuženog Sabita Asllani ne može se smatrati direktnim sredstvom izvršenja krivičnog dela.
23. U vezi sa povredama člana 31 Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, podnositac zahteva naglasava, “da se navodns povreda manifestuje u činjenici da je državni tužilac tokom postupka pred Osnovim sudom promenio optužnicu...”.
24. Za navodnu povedu člana 36 [Pravo na privatnost] Ustava u vezi sa članom 8. (Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) EKLJP, podnositac ističe „da su osporene presude zasnovane na dokazima SMS-u, cije je korišćenje nedopustivo čime je povređeno pravo podnosioca na privatnost i privatni život“.
25. U vezi navodne povrede člana 54. [Sudska zaštita prava] Ustava u vezi sa članom 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] EKLJP, podnositac zahteva navodi “da su navedene presude protivrečne jedna drugoj, i da su sudovi nakon revizije optužnice, njega morali da oslobole“.
26. Podnositac zahteva od suda traži da proglaši zahtev prihvatljivim; da utvrdi da je došlo do povrede članova 24, 31, 36 i 54 Ustava u vezi sa članovima 6, 8 i 13 EKLJP; da se proglaši nevažećim presuda Vrhovnog suda [PML.br.301/2022], presuda Apelacionog suda [PAKR.br.132/2022] i presuda Osnovnog suda [2020;188929] u vezi sa delom za koji je oglašena krivom, kao i da se njegov predmet vrati na ponovno razmatranje Osnovnom суду u Uroševcu; i da Sud „dozvoli vraćanje zaplenjenog vozila sve dok ga Osnovni sud ne vrati u ponovno odlučivanje prema odluci Ustavnog suda.“

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 24. [Jednakost pred zakonom]

“1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.

2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.

3. Načelo jednakosti pred zakonom ne sprečava sprovodenje i usvajanje privremenih mera, neophodnih za zaštitu i napredak prava pojedinaca i grupa koje nisu jednake. Takve mere se mogu sprovoditi samo do ostvarenja cilja radi kojeg su uspostavljene”.

Član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

- “1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*
- 2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda”.*

Član 36 [Pravo na Privatnost]

- „1. Svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, nepovredivost stana i tajnost pisama, telefona i drugih sredstava opštenja.*
- 2. Kontrola bilo kojeg stana ili drugih privatnih prostorija, neophodna radi vođenja istrage o zločinu, se mogu sprovoditi samo do neophodnog stepena i samo na osnovu sudske odluke, nakon objašnjenja razloga neophodnosti takve kontrole. Odstupanje od ovog pravila je dozvoljeno ako je neophodno zakonitog lišavanja slobode počinioca krivičnog djela, prikupljanja dokaza koji se mogu izgubiti ili u slučaju otklanjanja neposredne i ozbiljne opasnosti po ljude ili imovinu, na zakonom propisan način. Sud je dužan da odobri ovakva dela na retroaktivan način.*
- 3. Tajnost pisama, telefonskih razgovora i drugih sredstava opštenja je neotuđivo pravo. Ovo pravo se može uskratiti samo privremeno i na osnovu odluke suda, ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili zaštitu zemlje, na zakonom propisan način. 4. Svako lice ima pravo na zaštitu ličnih podataka. Prikupljanje, držanje, pristup, ispravka i korišćenje istih je regulisano zakonom“.*

Član 54. [Sudska zaštita prava]

“Svako ima pravo na sudsку zaštitu u slučaju kršenja ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano ovim Ustavom, kao i pravo na efikasne pravne mere ukoliko se utvrdi da je pravo prekršeno”.

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6. (Pravo na pravično suđenje)

“1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti s čitavog ili jednog dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloletnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao naneti štetu interesima pravde”.

[...]

Član 8.
(Pravo na poštivanje privatnog i porodičnog života)

- “1. Svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske.
2. Javna vlast se ne meša u uživanje ovog prava, osim ako je takvo mešanje predviđeno zakonom, i ako je to nužna mera u demokratskom društvu, u interesu nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti i ekonomske dobrobiti zemlje, sprečavanja nereda ili spečavanja zločina, zaštite zdravlja i morala, ili zaštite prava i sloboda drugih.”

Član 13.
(Pravo na delotvorni pravni lek)

“Svako čija su prava i slobode, priznata ovom konvencijom, narušena ima pravo na pravni lijek pred nacionalnim vlastima, čak i onda kada su povredu ovih prava i sloboda učinila lica u vršenju svoje službene dužnosti”.

ZAKONIK BR. 06/L-074 O KRIVIČNOM ZAKONIKU REPUBLIKE KOSOVO

SAUČESNIŠTVO U IZVRŠENJU KRIVIČNOG DELA

Član 31.
Saizvršilaštvo

“Kad dva ili više lica zajednički izvrše krivično delo učestvujući u izvršenju krivičnog dela ili bitno doprinoseći njegovom izvršenju na neki drugi način, svako od njih je odgovoran i biće kažnen kaznom propisanom za to krivično delo.”

GLAVA XXIII
KRIVIČNA DELA OPOJNIH DROGA

Član 267.

Neovlašćena kupovina, posedovanje, stavljanje u promet i prodaja opojnih droga, psihotropnih i analognih supstanca

1. “Ko neovlašćeno kupi, ili poseduje u namjeri da proda ili rastura, ili nudi na prodaju supstance ili preparate koji su zakonom proglašeni za opojne droge, psihotropne i njima analogne supstance, kazniće se novčanom kaznom i kaznom zatvora u trajanju od dve (2) do osam (8) godina.
[...].”

ZAKONIK Br. 04/L-123 O KRIVIČNOM POSTUPKU

Član 361
Činjenični osnov presude

“[...]”

2. *Sud je dužan da na osnovu savesne ocene svakog dokaza pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i na osnovu takve ocene izvede zaključak o izvesnosti postojanja određene činjenice.*

Član 370 **Sadržaj pismeno izrađene presude**

[...]

"7. Sud će jasno i iscrpno izneti ocenu činjenica koje uzima kao dokazane ili nedokazane i iz kojih razloga. Sud će takođe naročito oceniti verodostojnost protivrečnih dokaza, iz kojih razloga nije uvažio pojedine dokaze stranaka, kojim razlozima se rukovodio pri rešavanju pravnih pitanja, a naročito pri utvrđivanju da li je optuženo lice učinilo krivično delo i pri primenjivanju određenih odredaba zakona na optuženo lice i krivično delo.

[...]"

Član 283 **Dokazi koji se zahtevaju za konfiskaciju imovine korišćene, prilikom izvršenja krivičnog dela**

1. *"Pre nego što sud bude mogao da izda pravosnažnu naredbu za zaplenu objekta, nepokretne imovine, pokretne imovine ili sredstva navedenog u optužnici, optužnica navodi, a državni tužilac treba dokazati na glavnom pretresu, da je objekat, nepokretna imovina, pokretna imovina ili sredstvo bilo korišćeno u krivičnom delu.*

2. *Za potrebe ovog člana, objekat, nepokretna imovina, pokretna imovina ili sredstvo bilo je korišćeno u krivičnom delu ako:*

2.1. *je objekat, nepokretna imovina, pokretna imovina ili sredstvo bili neposredno korišćeno za vršenje neke radnje s ciljem pomaganja krivičnog dela,*

[...]"

Član 384. **Bitna povreda odredaba krivičnog postupka**

"[...]

1.12. presuda nije sačinjena u skladu sa članom 370. ovog zakonika

[...]"

Ocena prihvatljivosti zahteva

27. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovnikom.
28. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava koji propisuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnеле суду na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

[...]

29. Sud se takođe poziva na članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

*Član 47
(Individualni zahtevi)*

„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva“.

*Član 48
(Tačnost podneska)*

„Podnositelj podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretni akt javnog organa koji podnositelj želi da ospori“.

*Član 49
(Rokovi)*

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnositelj primio sudsku odluku ...“.

30. Što se tiče ispunjenja ovih zahteva, Sud utvrđuje da je podnositelj zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, odnosno presudu [Pml.br.301/2022] Vrhovnog suda Kosova od 06.septembra 2022. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva. Podnositelj zahteva je takođe naglasio prava i slobode za koje navodi da su mu povređena, u skladu sa zahtevima člana 48. (Tačnost podneska) Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokovima propisanim u članu 49. (Rokovi) Zakona.

31. Sud se takođe poziva i na pravilo 34 (2) Poslovnika, koje propisuje:

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnositelj/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju”.

32. Sud prvo ističe da gore navedeno pravilo, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i Suda, omogućava poslednje navedenom da proglašava zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglašiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 34. Poslovnika.

33. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglašiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni

navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih "očigledno neosnovanim navodima". Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalificuju kao navodi "četvrtog stepena"; (ii) navodi koji se kategorisu kao "očigledni ili jasni nedostatak povrede"; (iii) "nepotkrepljeni ili neobrazloženi" navodi, i na kraju, (iv) "konfuzni i nejasni" navodi (vidi, slučajeve ESLJP-a, *Kemmachev protiv Francuske*, aplikacija br. [17621/91](#), kategorija (i), *Mentzen protiv Latvije*, Aplikacija br. [71074/01](#), kategorija (ii) i *Trofimchuk protiv Ukrajine*, Aplikacija br. [4241/03](#), kategorija (iii)).

34. U smislu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, ocenjujući da li je isti očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na relevantne navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
35. Vraćajući se na konkretna slučaj Sud podseća, da je podnosiac zahteva u krivičnom postupku pravosnažno osuđen presudama redovnih sudova za učinjeno krivično delo „*kupovinu, neovlašćeno posedovanje, distribucija i prodaja narkotika, psihotropnih i sličnih supstanci iz člana 267 stav 1 u vezi sa članom 31 Krivicnog zakona Republike Kosovo*“.
36. Imajući to u vidu podnosiac zahteva je podneo zahtev Sudu smatrajući da su u krivičnom postupku koji je vođen protiv njega, redovni sudovi načinili bitne povrede prava i sloboda koja su njemu garantovana članovima 24. 31. 36. 54. Ustava, kao i članovima 6.1, 8, i 13. EKLJP.
37. Međutim i pored činjenice da je podnosiac naveo više članova ustava i ESLjP, on u suštini sve navedene povrede dovodi u vezu sa pravičnim suđenjem, a što se može videti i na osnovu njegovih navoda. Konkretnije i pored činjenice da je podnosiac zahteva pokušao da objasni pojedinačno povrede prava garantovanih ustavom i EKLjP, on u suštini iznosi argumente o povredama koje proizilaze upravo iz garancija člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLjP, pa tako povredu člana 24 ustava dovodi u vezu sa nezakonitom konfiskacijom automobila, povredu člana 31 ustava, dovodi u vezu sa odstupanjem od optužnice, povredu člana 36 ustava u vezi sa članom 8 EKLjP, dovodi u vezu sa korišćenjem dokazne građe u postupku utvrđivanja krivične odgovornosti, dok povrede člana 54 ustava u vezi sa članom 13 EKLjP, podnosiac dovodi u vezu sa neobrazloženošću sudske odluka, pri tome smatrajući, da su one same sa sobom protivrečne.
38. Imajući to u vidu, Sud i pored činjenice što je podnosiac naveo povrede više članova ustava i EKLjP, njih će sagledati u kontekstu garancija člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP, imajući u vidu njihova suštinska objašnjenja koja su uticala na njihovu kategorizaciju.
39. Upravo u prilog tome Sud navodi da je on odgovoran za karakterizaciju ustavnih pitanja koja mogu biti sadržana u nekom konkretnom slučaju i može dobrovoljno razmotriti date žalbe na osnovu odredbi ili stavova na koje se stranke izričito ne pozivaju (vidi, u tom pogledu, slučaj Suda: [KI48/18](#), podnosiac: *Ahmet Frangu*, presuda od 22. jula 2020. godine, stav 81).
40. Pored toga, prema sudskoj praksi ESLJP-a, žalbu, u konkretnom slučaju navodi podnosioca zahteva, karakterišu činjenice sadržane u njima, a ne samo pravni osnovi i argumenti na koje se stranke izričito pozivaju (vidi predmet ESLJP-a: [Talpis protiv](#)

Italije, br. 41237/14, presuda od 18. septembra 2017. godine, stav 77 i tu citirane reference).

41. Vraćajući se na suštinu predmeta Sud primećuje da podnositac zahteva navedene povrede dovodi u vezu sa postupkom koji se vodio u svim fazama pred redovnim sudovima, te shodno tome Sud je u obavezi da odgovori na pitanje da li je postupak kao celina bio pravičan, u kontekstu, **i)** da li je bilo odstupanja od optužnice, **ii)** da li je konfiskaciju automobila u skladu sa zakonom, **iii)** da li je korišćena dokazna građe u skladu sa zakonom i, **iv)** da li su presude koje osporava podnositac protivrečne i neobrazložene.
 - i) da li je tokom sudskega postupka bilo odstupanje od optužnice**
42. Dakle sagledavajući pravičnost sudskega postupka u kontekstu navoda podnosioca zahteva, odnosno **i) da li je tokom sudskega postupka bilo odstupanja od optužnice**, Sud podseća da obaveštenje o optužbama, uključujući i pravnu klasifikaciju dela koju sud može usvojiti, mora biti dato već u optužnici ili u toku postupka na drugi način, kao što je formalno ili eksplisitno proširenje optužnice. Samo upućivanje na apstraktnu mogućnost da sud može doći do drugačijeg zaključka u pogledu pravne klasifikacije dela od one koju je ponudilo Tužilaštvo nije dovoljno. Nadalje, u slučaju reklasifikacije činjenica u toku krivičnog postupka optuženi mora imati priliku da se koristi pravom na odbranu na efektivan način i u pravo vreme (vidi odluku ESLJP, Block protiv Mađarske, presuda od 25. aprila 2011. godine, stav 24).
43. Dovodeći navedene principe sa konkretnim slučajem Sud kao prvo primećuje, da je Tužilaštva protiv podnosioca zahteva podiglo optužnicu zbog osnovane sumnje da je počinio krivično delo „*Neovlašćena kupovina, posedovanja, distribucije i prodaju narkotika, psihotropnih i sličnih supstanci iz člana 267 stav 1 u vezi sa članom 31 KZK*“. Sud takođe nalaz da je podnositac zahteva posle pretresa, izvođenja dokaza, saslušavanja svedoka tužilaštva i odbrane, našao da je podnositac kriv za izvršenje krivičnog dela „*Neovlašćena kupovina, posedovanje, stavljanje u promet i prodaja opojnih droga, psihotropnih i analognih supstanca iz člana 267. stav 1. u vezi sa članom 31. KZRK*“.
44. Dakle iz priloženog je evidentno da nije bilo odstupanja od optužnice u vezi sa bićem izvršenja krivičnog dela kako u postupku utvrđivanja optužnice od strane Osnovnog suda tako ni u postupku donošenja pravosnažne presude Vrhovnog suda.
45. Međutim, ono što Sud nalazi kao mogući osnov na osnovu koga podnositac zahteva smatra da je došlo do odstupanja od izvorne Optužnice jeste činjenica da je tokom postupka pred Osnovnim sudom tužilaštvo odustalo od tužbenih navoda da je „*namera podnosioca zahteva bila da opojnu supstancu pošalje u Francusku*“.
46. Ali za Sud je evidentno je da je ovo pitanje detaljno razrađeno, kako od strane Apelacionog tako i od strane Vrhovnog suda, jer je upravo ovo bio jedan od bitnih navoda u žalbenim postupcima.
47. Upravo sagledavajući pravno obrazloženje Apelacionog i Vrhovnog suda u odnosu na ovaj žalbeni argumenat, Sud nalazi da je zaključak oba suda bio da je tužilaštvo u završnoj reči pred Osnovnim sudom izbacilo iz optužnice da je “*namera podnosioca zahteva bila da opojnu supstancu pošalje u Francusku*”, jer iste, odnosno inkriminisane radnje u pitanju, ne ulazi u domen predmetnog krivičnog dela za koje je on optužen i proglašeni krivim.

48. Dakle za redovne sudove sama radnja „*posedovanja*“ opojne supstance od strane podnosioca i njegova namera da je proda, jeste delo koje odgovara pravnoj kvalifikaciji krivičnog dela za koje je optužen, a kasnije i proglašen krimim, dok sama provera gde i kome bi se ona prodavala nije nešto što se trebalo utvrđivati imajući u vidu pravnu kvalifikaciju dela koje se podnosiocu stavlja na teret.
49. Suprotno tome, Sud ne može a da ne primeti da su sudovi dali i objašnjenje podnosiocu zahteva, kada i pod kojim uslovima bi se moglo smatrati da se radi o izmenjenoj optužnici, odnosno o drugoj pravnoj kvalifikaciji predmetnog krivičnog dela, a ono je u vezi sa samom radnjom utvrđivanja „*gde i kome bi se opojna supstanca prodavala*“ što svakako po spisima predmeta nije tražilo ni tužilaštvo, ali nije ni prvostepeni sud.
50. Sud želi da podseti da se ESLJP u svojoj praksi bavio sličnim pitanjima, tako je u predmetu *Dallos protiv Mađarske*, za ESLJP, ključne su bile okolnosti da je Vrhovni sud u postupku po zahtevu za zaštitu zakonitosti ispitao da li je podnositelj zahteva kriv za krivično delo po „preformulisanom navodu“ ili ne. ESLJP je zaključio da je podnositelj zahteva imao priliku pred Vrhovnim sudom da iznese svoju odbranu u pogledu „preformulisanog navoda“ iz optužnice. Ocenujući pravičnost postupka u celini i sa obzirom na prirodu ispitivanja predmeta pred Vrhovnim sudom, Sud je bio uveren da su svi nedostaci u postupku pred Osnovnim sudom otklonjeni prvo pred Apelacionim a onda i pred Vrhovnim sudom (st. 49. i 50), te da zbog toga nisu povređena prava podnosioca zahteva da bude detaljno informiran o prirodi i razlozima optužbe protiv njega, te da je imao dovoljno vremena i mogućnosti za pripremu svoje odbrane, zbog čega je zaključeno da član 6. Konvencije nije povrijedjen. (vidi odluku ESLjP *Dallos protiv Mađarske* broj 29082/95, st. 47–53, presuda od 1. mart 2001 god.).
51. Po mišljenju Suda, iz tih okolnosti sledi da je podnositelj zahteva bio upoznat sa svim bitnim činjenicama dela koje mu je bilo pripisano iz optužnice, te da „mala intervencija“ tužilaštva tokom potvrđivanja optužnice pred Osnovnim sudom, a za koju je on znao, nije bila pretpostavka za određivanje krivice podnositelja za dovršeno krivično delo, takođe prvo bitnoj optužnici nije dodata još jednu novu tačku koja bi vodila i novoj kvalifikaciji krivičnog dela. Dakle, tužilaštvo je samo uskladilo činjenični opis krivičnog dela sa činjeničnim stanjem tokom glavnog pretresa, te samim tim ne može se smatrati da je takva intervencija tužilaštva poremetila načelo „ravnopravnosti strana“. (vidi slučaj ESLJP, *Bäckström and Andersson protiv Švedske*, aplikacija br.67930/01, odluka od 5. septembar 2006. godine).
52. Sledstveno, Sud nalazi da izostavljanje iz optužnice objašnjenja navoda krivičnog dela da je „*namera podnosioca zahteva bila da opojnu supstancu pošalje u Francusku*“, nešto što svakako nije uticalo da u krivičnom postupku podnositelj zahteva bude „teže kažnjen“ jer krivično delo za koje je proglašen krimim, jeste delo koje upravo propisuje i kaznu na koju je on osuđen.
53. Dakle iz priloženog se može zaključiti da su neosnovani navodi podnosioca zahteva da je tokom postupka došlo do odstupanje od optužnice, te da je time došlo i do povrede člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLjP.
- ii) zakonitosti konfiskaciju automobila**
54. Dalje, sagledavajući pravičnost sudskega postupka u kontekstu **ii) zakonitosti konfiskaciju automobila**, Sud nalazi da je Osnovni sud poseban deo svoje presude upravo posvetio obrazaganju zakonitosti jedne takve odluke, pri tome zasnivajući je na zakonskim odredbama člana 283 stav 2, podstav. 2.1 ZKP. Sud nalazi da navedeni član

zakona na koji se pozvao Osnovni sud u potpunosti uređuje pitanje i proceduru konfiskacije imovine koja je korišćena prilikom izvršenja krivičnog dela.

55. Dakle, da bi neka imovina koja je korišćena u izvršenju krivčnog dela, bila i konfiskovana “[...] državni tužilac treba dokazati na glavnom pretresu, da je objekat, nepokretna imovina, pokretna imovina ili sredstvo bilo korišćeno u krivičnom delu“. Upravo Sud primećuje, da je Tužilac u optužnici, posebno zahtevao konfiskaciju automobila podnosioca zahteva jer je on, kako stoji u predlogu, bio “korišćen za vršenje neke radnje s ciljem pomaganja krivičnog dela“.
56. Međutim sam predlog za konfiskaciju imovine kao takav, nije dovoljan ukoliko on nije podržan dokazima koji na nedvosmislen način ukazuju da je upravo ona i bila korišćena za izvršenje krivičnog dela.
57. Za Sud je više nego očigledno da je Osnovni sud pre nego što je doneo odluku o konfiskaciji automobila, detaljno sagledao i analizirao dokaze u vezi sa krivičnom odgovornošću podnosioca zahteva, a da je tek po njenom utvrđenju, posvetio posebnu pažnju i predlogu tužioca za konfiskacijom, analizirajući pri tome sve dokaze koje su bili i predočene u predlogu, te da je tek posle toga i doneo odluku, a koju je obrazložio na sledeći način;

„Nakon ocene predloga o stanju dokumenata i dokaza [...] utvrđeno je da (automobil) u vezi sa radnjama okrivljenih je poslužio kao predmet izvršenja krivičnog dela, na način „da je dokazano da je okrivljeni S.A., ovim automobilom, prevozio okrivljenog A.E. koji je nosio i torbu sa opojnom materijom“
58. U istom kontekstu Sud nalazi da je podnositelj zahteva pitanje u vezi sa zakonitošću odluke o konfiskaciji automobila, pokretao kako pred Apelacionim sudom tako i pred Vrhovnim sudom, za šta je dobio i objašnjenje koje ima utemeljenje u zakonskim odredbama, u kojima su istakli da žalbeni navodi ne stoje, jer je u konkretnom slučaju učinjeno krivično delo prvog stepena, na osnovu zakonske odredbe člana 267. st. 1. i 5. KZRK, “od optuženog je oduzeto i vozilo kao sredstvo izvršenja krivičnog dela, [...] u konkretnom slučaju vozilo je korišćeno kao sredstvo izvršenja krivičnog dela i oduzeto je osporenom presudom.”
59. Imajući u vidu navedeno, Sud smatra da su navodi podnosioca zahteva da je do povrede člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP, došlo zbog ii) nezakonite odluka o konfiskaciji automobila, neosnovani.

iii) da korišćenje dokaza nije bilo u skladu sa zakonom

60. Sagledavajući treći navod podnosioca zahteva da korišćenje dokazne građe, nije bilo u skladu sa zakonom, pri tome misleći na SMS poruke, je nešto što po navodima podnosioca zahteva povređuje član 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLjP.
61. U kontekstu tih navoda Sud ukazuje na praksu ESLJP i Ustavnog suda, prema kojoj je zadatak redovnih sudova, a naročito prvostepenog suda, da ocene izvedene dokaze i njihovu relevantnost u konkretnom predmetu (vidi, odluku ESLJP Elsholz protiv Njemačke, presuda od 13. jula 2000. godine, predstavka broj 25735/94, tačka 66). Ustavni sud, stoga, neće procenjivati kvalitet zaključaka redovnih sudova u pogledu procene dokaza, ukoliko se ova procena ne čini očigledno proizvoljnom.
62. Isto tako, Ustavni sud se neće mešati ni u to kojim dokazima strana u postupku redovni sudovi poklanjaju poverenje na osnovu slobodne sudijske procene. Takođe, sud ukazuje da su redovni sudovi dužani da savesno ocene sve dokaze pojedinačno i

u vezi sa ostalim dokazima, pa onda na osnovu takve, brižljive ocene izvesti zaključak je li neka činjenica dokazana, a što je predviđeo i članom 361 stav 2. ZKP. Međutim, slobodna ocena dokaza zahteva obrazloženje, kako svakog dokaza pojedinačno, tako i svih dokaza zajedno, te dovođenje svih dokaza u uzajamnu logičnu vezu (vidi odluku ESLjP, [Suominen protiv Finske](#), presuda od 1. jula 2003. godine, aplikacija broj 37801/97, stav 36).

63. Upravo sagledavajući navod podnosioca zahteva da su *presude redovnih sudova zasnovane na nezakonitim dokazima koji su proizašli iz SMS-u poruka*, je nešto sa čime se ovaj Sud ne može saglasiti, posebno kada se ima u vidu sam tok sudskega postupka kao i dokaznu građu koju su sudovi koristili u cilju dokazivanja krivične odgovornosti podnosioc zahteva.
64. Sud posedno mora da napomene, da u nijednom delu presuda redovnih sudova, nije mogao da primeti da je pitanje dokaza proisteklih iz SMS poruka na bilo koji načen i pomenut u dokaznom postupku, niti da su određeni dokazi prikupljeni na osnovu informacija koje su preuzete iz sadržaja SMS poruka. Te shodno Sud nema ni potrebu da ocenjuje njihovu zakonitost.
65. Suprotno tome, Sud je primetio da u osporenim presudama nije izostala sveobuhvatna analiza izvedenih dokaza, njihovo dovođenje u međusobnu vezu i izvođenje zaključka da je podnositelj počinio krivično delo za koje je osuđen. Sud posebno mora ukazati na činjeicu da je zaključak svih sudova bio da odbrana nije osporila glavne okolnosti na koje su sudovi bili orijentisani u cilju pronalaženja i argumentovanja istinitosti o umešanosti podnosioca zahteva u izvršenju ovog krivičnog dela, te da okolnosti koje je objasnio okrivljeni „*nisu potkrepljene nikakvim dokazima osim da su bile samo pretpostavke*“.
66. Imajući u vidu navedeno Sud nalazi da presude o krivičnoj odgovornosti podnosioca zahteva nisu zasnovane na nezakonitim dokazima proisteklim is SMS poruka, te samim tim nema ni povrede prava na pravično i nepristrasno suđenje iz člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLjP, a samim tim nema ni povrede prava iz člana 8 EKLjP.
iv) da su presude redovnih sudova protivrecčne i ne-obrazložene.
67. Sud kao poslednji navod podnosioca zahteva o navodnoj povredi člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP, navodi da su presude redovnih sudova „*protivrečne i ne-obrazložene*”, pri tome ne navodeći u kom kontekstu on smatra da one nisu obrazložene i, u odnosu na koju bitnu činjenicu koja može da dovede u pitanje pravičnost postupka.
68. U cilju jasnijeg razumevanja principa prava na obrazloženu sudske odluke, Sud mora da navede da pravo na obrazloženu odluku predstavlja neodvojivi deo prava na pravično suđenje, koje obavezuje sudove da obrazlože svoje odluke zato što nedostatak dovoljnih i relevantnih razloga u sudske odluci može ukazivati, između ostalog, na arbitratarno sudske odlučivanje. Međutim, to ne znači i obavezu sudova da detaljno odgovore na svaki argument koji stranke iznesu u postupku, odnosno u žalbama ili drugim odgovarajućim podnescima, već moraju odgovoriti na one argumente koji su ključni i odlučujući za donošenje odluke (vidi, presudu ESLjP [Ajdaric protiv Hrvatske](#), od 13. decembra 2011. godine, predstavka broj 20883/09, tačka 34).
69. Sud podseća da iako domaći sud ima određeno unutrašnje polje slobodne procene kada je reč o prihvatanju argumenata i odlučivanju o prihvatljivosti dokaza, on je u obavezi da svoje postupke opravda tako što će obrazložiti sve svoje odluke (vidi,

predmete ESLjP, *Suominen protiv Finske*, br.37801/97, presuda od 24 jula 2003, stav 36; kao i predmet *Carmel Saliba protiv Malte*, br. 24221/13, presuda od 24 aprila 2017, stav 73).

70. Šta više Sud podseća da i član 370 stavu 7 ZKP na jasan način objašnjava obavezu Suda koji mora da u presudi *iscrpno iznese i činjenica koje uzima kao dokazane ili nedokazane i iz kojih razloga*.
71. Na osnovu činjenica konkretnog predmeta, koje proizlaze iz osporenih presuda predočenih ovom sudu kao i iz navoda, Sud zapaža da je prvostepeni sud u svojoj presudi opisao proces pojedinačne ocene dokaza, njihovog dovodenja u međusobnu vezu i izvođenje zaključka da je podnositelj počinio navedeno krivično delo. Naime, Ustavni sud ukazuje da je prvostepeni sud jasno obrazložio na kojim dokazima je zasnovao svoju odluku, pa je tako utvrđene činjenice na potpuno jasan i zadovoljavajući način interpretirao u obrazloženju svoje odluke, tako da ovaj sud ne nalazi bilo kakvu proizvoljnost u tom pogledu.
72. Nadalje, Ustavni sud ukazuje da su Apelacioni sud i Vrhovni sud, odlučujući o identičnim žalbenim navodima, koje ponavlja i u zahtevu, dali jasne razloge o neosnovanosti tih navoda, te da su jasno obrazložili zbog čega su potvrdili prvostepenu odluku u njenoj celini, što takođe ne ostavlja utisak proizvoljnosti. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da su redovni sudovi dali jasne i precizne razloge za svoje stavove u obrazloženjima osporenih presuda, tako da procena izvedenih dokaza ni u jednom dijelu ne izgleda proizvoljna ili neprihvatljiva samo po sebi, niti ima elemenata koji bi ukazali na to da je dokazni postupak zloupotrijebljen na apelantovu štetu.
73. Shodno tome Sud je uveren da su osporene presude obrazložene shodno principu i načelima prava na pravično suđenje kao i u skladu sa članom 370 stavu 7 ZKP, a što je Vrhovni sud i detaljno analizirao i objasnio u svojoj presudi.
74. Konačno, Sud zaključuje da zahtev podnosioca zahteva u celini treba proglašiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovan, iz razloga što je nakon analize utvrđeno da njegovi navodi o povredi prava na „pravично sudjenje” spadaju u kategoriju (iii) „nepotkrepljeni ili neobrazloženi” navodi, stoga su svi navodi podnosioca zahteva očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je utvrđeno u stavu (2) pravila 34 Poslovnika o radu.
75. Stoga, zahtev na ustavnim osnovama mora biti odbijen kao neprihvatljiv, kao što je propisano članom 113. stav 7. Ustava, predviđeno članovima 47. i 48. Zakona i dalje precizirano pravilom 34. stav 2. Poslovnikom o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. 7 Ustava, članovima 47. i 48. Zakona i pravilom 34 (2) Poslovnika, dana 30. januara 2024. godine, jednoglasno,

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu danom objavlјivanja u Službenom listu, u skladu sa stavom 5. člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Bajram Ljatifi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani

